

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2022. június 11 – 17.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Moldicz Csaba
Tárik Mészár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

A megerősített kínai és orosz együttműködés és annak értelmezései ... 3

Kelet-Ázsia 5

Dél-Ázsia 9

Délkelet-Ázsia 11

Közel-Kelet 14

Oroszország és a posztsovjet térség 19

Impresszum 23

A megerősített kínai és orosz együttműködés és annak értelmezései

Június 15-én a Xi Jinping kínai elnök és Vlagyimir Putyin orosz elnök telefonbeszélgetést folytatva áttekintették a két ország együttműködésére vonatkozó fontosabb kérdéseket. Ez a második közvetlen tárgyalás a két vezető között a téli olimpián lezajlott találkozót követően. Hozzá kell tenni, hogy az első, olimpiát követő beszélgetésről sokat nem lehet tudni, a második, mostani azonban már jóval nagyobb nyilvánosságot kapott. A téli olimpia megnyitóján aláírt dokumentum a két ország együttműködését leíró „nincsenek határok” fordulatot tartalmazta és azóta számos elemzés vizsgálta ezt a kifejezést, és annak lehetséges tartalmát. Az elemzések most is gyakran visszatérnek e fordulatra, és legtöbbször azt vizsgálják a mostani találkozó fényében, hogy mi is ennek tartalma.

A mostani megbeszélésen [a kínai vezető megerősítette](#) támogatását az orosz félnek a „szuverenitás és biztonság” kérdéseiben. Xi Jinping hangsúlyozta, hogy Kína hajlandó szerepet játszani az ukrán háború lezárásában és a megfelelő megoldás megtalálásában. Indirekt módon visszautasította azokat a vádakot, hogy Oroszország érdekei szerint cselekedne Kína, amikor az hangsúlyozza, hogy a kínai külpolitika mindig is független módon értékelt a világban történő eseményeket. [A kínai fél kiemelte](#), hogy Oroszországgal folytatja az együttműködését és annak legfontosabb fórumainak az ENSZ-t, a BRICS együttműködést és a Sanghaji Együttműködési Szervezetet tekinti. Ennek jelentősége akkor érthető, ha a héten kezdődő BRICS online csúcstalálkozóra gondolunk, ahol is mind az orosz, mind pedig a kínai vezető beszédet fog mondani. Moszkva így összegezte a június 15-i megbeszélés eredményeit: „A kínai elnök a külső erők által létrehozott biztonsági kihívások tükrében tudomásul vette az alapvető nemzeti érdekek védelme érdekében tett orosz lépések legitimációját.”

Interpretációk

[Yan Jin, a Kínai Társadalomtudományi Akadémia kutatója](#) úgy véli a Global Times-nak adott interjújában, hogy a találkozó megmutatta Kína eltökéltséget az Oroszországgal való gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok fejlesztése mellett, még úgy is hogy a Nyugat nyomást fejt ki Kínára, hogy csatlakozzon az Oroszországgal szembeni gazdasági szankciókhoz. A kutató hozzátette, hogy Kína nincs egyedül ezzel a megközelítéssel, hiszen a legtöbb nem nyugati, és néhány EU és NATO tagország is úgy vélekedik, hogy diszkriminatív és nagy költségekkel jár Oroszország elvágása mindenfajta – politikai, diplomáciai és gazdasági – együttműködéstől.

Ezzel szemben az amerikai megközelítés azt hangsúlyozza, hogy Oroszország el nem ítéltése és támogatása káros. Ez a vád már korábban, [a februári Biden-Xi találkozón is elhangzott](#), akkor az USA azt állította, hogy Kína „anyagi támogatást” ad Oroszországnak a háborúhoz. Ez a kifejezés akkor alapvetően kínai katonai támogatásra utalt, amely állítást Kína határozottan visszautasított.

A [brazil, baloldali hírplatform](#) szerint Kína Oroszország támogatásával megduplázza a tétet a NATO következő csúcstalálkozója előtt. Ennek jelentősége lesz, ha azokra a találgatásokra gondolunk, amelyek a NATO csúcs célját illetően jelentek meg a sajtóban. [Cui Heng, az East China Normal University kutatója](#) kiemelte, hogy a következő NATO csúcstalálkozón megújítják a NATO biztonsági koncepcióját, amely véleménye szerint szakítani fog azzal a megközelítéssel, hogy a szervezet kizárólag az Atlanti-térségre fókuszál és így feltehetően Kína is bekerül az ellenséges országok közé. Szerinte ezt a feltételezést erősíti meg, hogy Japán és

Dél-Korea vezetői is részt fognak venni a találkozón. E feltételezés ellen cáfolja [Lloyd J. Austin, amerikai védelmi miniszter állítása, miszerint](#) „mi nem akarunk új hidegháborút, egy Ázsia NATO-t vagy egy ellenséges blokkokra töredezt régiót”.

Ennek ellenére komoly az esélye annak, hogy a jövőben NATO új területekre, régiókra is fog fókuszálni, ezzel újradefiniálva magát. Ennek ugyanakkor két jelentős akadálya lehet: (1) Egyrészt kérdés az, hogy azon kis vagy közepes méretű NATO tagok, amelyek hagyományosan nem érdekeltek az ázsiai térségbeli viszonyok katonai eszközökkel való befolyásolásában, és inkább csak az ottani üzleti lehetőségekre koncentrálnak, abban sem tűnnek érdekeltek, hogy feszült viszonyt alakítsanak ki bármelyik térségbeli hatalommal. A kérdés, hogy ezek az országok hogyan tudják támogatni a NATO ilyen jellegű átalakítását. (2) Másrészt egy ilyen lépés nyilván nem marad megválaszolatlanul. A kínai hosszú távú stratégiai gondolkodást mutatja az ez év áprilisában tett „Globális Biztonsági Kezdeményezés”. A javaslat szerint az együttműködésnek az először az 1975-ös Helsinkai Nyilatkozatban megfogalmazott „oszthatatlan biztonság” elvén kell nyugodnia. Az elv szerint egyetlen egy ország sem erősítheti biztonságát egy másik ország rovására.

Azon kívül, hogy az orosz külpolitika ezen elvet követve érvelt amellett, hogy az oszthatatlan biztonság elvének megsértése a háború igazi oka Ukrajnában, Kína is hivatkozhat erre az elvre, amikor rámutat az USA vagy szövetségeseinek akcióira az ázsiai térségben. [A szingapúri professzor, Li Mingjiang így érvelt:](#) „Amennyiben Kína úgy ítéli meg, hogy az USA és szövetségesei nem veszik figyelembe a kínai biztonsági érdekeket Tajvanon vagy a dél-kínai tengeren, morális győzelmet magának tudva hivatkozhat az oszthatatlan biztonság elvére.” Ezek mellett érdemes hozzátenni azt is, hogy egyes elemzők a kezdeményezés elindítása és az „oszthatatlan biztonság” elvének alkalmazása mellett Kínának az a rejtett vagy nem titkolt célja, hogy szövetségeket vagy legalábbis hasonlóan gondolkodó országokat keressen, akik segítségével Kína ellenállhat a térségbeli és globális vezetőszererepre törő USA-val szemben.

Összegzés

A Kína és Oroszország közötti megerősített együttműködés erősnek tűnt az elmúlt hónapokban, ugyanakkor sikere nagyban azon múlhat, hogy mennyiben képesek további meghatározó országokat maguk mellé állítani. A BRIC országok csúcstalálkozója ezért is döntő fontosságú, mert talán Brazília már kész van a megerősített együttműködésben való részvételre, de India részvétele döntő lehet. A három nagy ország; Kína, Oroszország és India kooperációja lehet annak biztosítója, hogy az unipoláris világ megszűnjön és egy olyan multipoláris világ jöjjön létre, amely a kezdetekben talán több konfliktussal van tele, de stabilizálódása után egyenlőbb fejlődést és növekedést biztosíthat a világ országai számára.

Az elemzést készítette: **Moldicz Csaba**

Kelet-Ázsia

A Huawei az AI-ban látja a jövőt

Ma Si, China Daily, 2022. június 16.

A Huawei még nagyobb erőfeszítéseket ígér a mesterséges intelligencia számítástechnikai üzletágának bővítésére. Hu Houkun, a Huawei elnöke elmondta, hogy a kínai IT-ipar számára számtalan mesterséges intelligencia alkalmazási forgatókönyv létezik, de az ipari alapok azonban még nem elég szilárdak. A kínai alaptermotechnológiáknak, például a csúcskategóriás chiptechnikáknak és az alapvető szoftverrendszereknek fejlődniük kell még, mondta Hu. Hozzátette, hogy a Huawei megosztotta a számítástechnikai iparral az évek során felhalmozott technológiai tapasztalatait, és nyitott, hogy felgyorsítsa a különféle új alkalmazások fejlesztését. A megosztott tapasztalatok közé tartozik a Huawei Ascend mesterséges intelligencia processzorai és a Kunpeng központi vezérlőeszközei. A mesterséges intelligencia alkalmazási köre az internetes szektorról mára több ezer iparágra bővült, elősegítve a működési hatékonyság növelését és a költségek csökkentését, ami egyúttal ösztönözte az iránta való kereslet növekedését is.

Forrás: [Huawei 'bets big on AI' to grow computing biz](#)

A német-kínai kapcsolatok meghozzák gyümölcsüket

Chen Yingqun, China Daily, 2022. június 16.

Lin Songtian, a Kínai Népi Társaság a Külföldi Baráti Kapcsolatokért elnöke szerint a diplomáciai kapcsolatok 50 évvel ezelőtti felvétele óta a kétoldalú kereskedelem Kína és Németország között több mint 800-szorosára nőtt. Kína már hat egymást követő évben volt Németország legnagyobb kereskedelmi partnere, és az Európai Unió tagállamai közül Németország rendelkezik a legnagyobb közvetlen befektetés állománnyal Kínában – mondta Lin. Megemlítette továbbá, hogy tavaly a kínai piac a nagy német autógyártók, a BMW, a Volkswagen és a Mercedes-Benz összértékesítésének közel 40 százalékát tette ki. Olyan kínai vállalatok, mint például a Weichai Power és a Sany Heavy Industry szintén egyre többet fektettek be Németországban. Sőt, a Kína-Európa között közlekedő tehervonatok, - amelyeknek fontos állomásai a németországi Hamburg és Duisburg, - 180 várost érintettek Kínában és 23 európai országot, havonta több mint 1000 megtett úttal. Ez pedig nagyban megkönnyíti az összeköttetést Ázsia és Európa városai között, és erősen fellendíti a kereskedelmet és a befektetéseket Kína és Európa között, több lehetőséget biztosítva az együttműködésre és a fejlődésre.

Forrás: [Friendly Germany, China ties bear fruit](#)

A sanghaji bankok hatalmas volumenű hitelt nyújtanak a turizmus támogatására

Guancha, 2022. június 10.

Öt bank közösen 50 milliárd jüan (mintegy 7,4 milliárd dollár) összegű hitelt nyújtott Sanghajnak a város kulturális és turisztikai iparának támogatására. A Bank of Communications, a China Construction Bank és a Bank of China sanghaji fiókjai, valamint a Bank of Shanghai és a Shanghai Rural Commercial Bank megállapodást írt alá az érintett vállalatokkal. A hitel révén megvalósuló befektetések célja, hogy a járvány okozta károkat kiküszöböljék és folytassák a kulturális és turisztikai ágazat magas színvonalú fejlesztését, illetve hogy a kormány, a bankok és a vállalkozások közötti elmélyült együttműködés elősegítse a sanghaji kulturális és turisztikai ágazat nehézségeinek leküzdését. 2020 óta ez az öt bank közel 4000 kulturális és turisztikai vállalkozást támogatott Sanghajban, és több mint 53 milliárd jüan értékű hitelt helyezett ki.

Forrás: [Shanghai banks grant huge credit to support tourism recovery](#)

Kínában az online fizetést használók száma elérte a 900 milliót

Xinhua, 2021. június 15.

Jelentések szerint az online fizetést használók száma Kínában 2021 végén elérte a 904 milliót. A Kínai Fizetési és Elszámolási Szövetség szerint ez a szám az ország összes online felhasználójának 87,6 százalékát tette ki és csaknem 50 millióval több, mint egy évvel ezelőtt. Kínában a készpénz- és kártyamentes fizetések száma és aránya tovább növekszik, és egyre több területet fed le az ételrendeléstől a buszjegy kifizetéséig. A kínai bankok tavaly 102,28 milliárd ilyen tranzakciót bonyolítottak le, összesen 2353,96 trillió jüan (mintegy 350 trillió amerikai dollár) értékben, ami 5,32-szerese, illetve 2,86-szorosa 2012-es évnek.

Forrás: [China's online payment users top 900 mln: report](#)

Yoon Suk-yeol dél-koreai elnök megválasztása Biden számára óriási stratégiai előnyt jelent

Daniel Sneider, Asia Times, 2022. június 14.

Joe Biden amerikai elnök legutóbbi ázsiai útjának céljai egyszerűek voltak – megerősíteni a szövetségi rendszert, és világossá tenni a szövetségesei számára, hogy az Egyesült Államok nem fogja elhagyni Ázsiát az európai háború miatt. Yoon Suk-yeol, aki csak tíz nappal Biden érkezése előtt foglalta el elnöki hivatalát, gyorsan cselekedett, és megpróbálja Dél-Korea politikáját Biden céljaihoz igazítani. Az új kormány prioritásként kezelte a biztonsági szövetség megerősítését, a kiterjesztett elrettentésről szóló konzultációk újraindításának bejelentését, az Egyesült Államok stratégiai erőinek bevetését az eszkalációs fenyegetésekkel szemben, valamint a közös hadgyakorlatok visszaállítását. Mivel Moon Jae-in, előző dél-koreai elnök tétovázott ezen a területen, talán még szembetűnőbb az új dél-koreai kormány készsége arra, hogy az Egyesült Államokkal és Európával párhuzamosan nagyobb globálisabb szerepet vállaljon. Ennek a politikai váltásnak az egyik kulcsfontosságú eleme a Japánnal fenntartott kapcsolatok USA támogatással történő javítása és a szorosabb háromoldalú biztonsági együttműködés. Mindkét oldal egyértelmű erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a kapcsolatok hangneme barátságosabb legyen, miután azok az előző dél-koreai elnök alatt mélypontra süllyedtek.

Forrás: [Yoon's election a strategic boon for Biden](#)

Yoon Suk-yeol dél-koreai elnök adóreformok végrehajtására készül

Kim Yon-se, The Korea Herald, 2022. június 16.

A Yoon Suk-yeol adminisztráció csütörtökön bemutatta azt az ötéves tervet, amely célja hogy intenzív deregulációval és társasági adóterhek enyhítésével vállalkozásbarát és piacorientált gazdaságot hozzanak létre. Az előző adminisztráció jövedelmeket újraelosztó gazdasági programjához képest jelentős elmozdulásként az új kormány azt is megfogadta, hogy minimalizálja az állam piaci beavatkozását. Emellett a terv egy sor reformot is tartalmaz, mint például a nemzeti nyugdíjrendszer átalakítása. A Pénzügyminisztérium külön közleményben a korábbi 3,1 százalékos javaslatról 2,6 százalékra módosította Dél-Korea 2022-es gazdaság növekedési célját. Az ideai infláció előrejelzését is drasztikusan megemelte 2,2 százalékról 4,7 százalékra.

Forrás: [Yoon to carry out deregulations, tax reform to pursue market-oriented economy](#)

Japán májusban 2,38 trillió árukereskedelmi deficitet könyvelt el

Japan Today, 2022. június 17.

Japán minden idők második legnagyobb, 2,38 trillió jenes havi árukereskedelmi deficitjét érte el májusban, és immár tizedik egymást követő hónapja mínuszban van, elsősorban a magas nyersanyagárak miatt - közölte a Japán Pénzügyminisztérium csütörtökön. A minisztérium szerint a májusi kereskedelmi hiány az előző havi 839,2 milliárdról ugrott meg ilyen szintre, és a második legnagyobb deficit volt a 2014. januári 2,80 trillió jenes hiány után. Az import értéke 48,9 százalékkal, 9,64 trillió jenre nőtt, megdöntve a rekord legmagasabb értéket már a harmadik egymást követő hónapban - közölte a minisztérium. Az importot az energiaforrások – például az Egyesült Arab Emírségekből származó kőolaj, Ausztráliából származó szén, valamint Ausztráliából és Malajziából származó cseppfolyósított földgáz – magasabb ára növelte. Az ukrajnai orosz invázió következtében emelkedő energiaárak hatására a kőolajimport értéke a 14. egymást követő hónapban 1,07 trillió jenre emelkedett.

Forrás: [Japan logs ¥2.38 tril goods trade deficit in May; 2nd largest ever](#)

Dél-Ázsia

Az indiai kormány 11 multimodális logisztikai park létrehozását tervezi

Sweta Goswami, Hindustan Times, 2021. június 17.

A Bharatmala Pariyojana központi program második szakasza keretében a kormány országszerte 11 helyszínt jelölt ki multimodális logisztikai parkok (MMLP-k) létrehozására, így az országban összesen már 53 ilyen létesítmény fog működni. A program az országon belüli áru- és személyszállítás hatékonyságának optimalizálására összpontosít, a kritikus infrastrukturális hiányosságok áthidalásával olyan hatékony beavatkozások révén, mint a gazdasági folyosók létrehozása és a multimodális integráció erősítése. Ezt többek között közutak, logisztikai parkok, kikötők és kötélpályák építése révén érik el. Az MMLP-eket a köz- és a magánszféra közötti partnerség (PPP-modell) keretében építik meg, melynek értelmében a kormány biztosítja a földterületet, valamint a víz-, villamosenergia-, közúti és vasúti összeköttetést a parkokhoz.

Forrás: [11 multi-modal logistics parks planned in phase-II](#)

Az IMF szerint a pakisztáni költségvetésnek további intézkedésekre van szüksége a célok eléréséhez

Reuters, Pakistan Today, 2022. június 14.

Kiegészítő intézkedésekre lesz szükség ahhoz, hogy Pakisztán 2022-23-as pénzügyi évre vonatkozó költségvetése összhangban legyen a Nemzetközi Valutaalap programjának fő célkitűzéseivel – közölte hétfőn az IMF helyi képviselője. Bár Pakisztán jelenlegi költségvetése alapvetően a költségvetési konszolidációt jelent, Miftah Ismail pénzügyminiszter szombaton úgy nyilatkozott a Reutersnek, hogy az IMF aggodalmát fejezte ki a főbb költségvetési számokkal kapcsolatban, többek között az üzemanyag-támogatásokra szánt költségek, a folyó fizetési mérleg növekvő hiánya és a közvetlen adók emelésének szükségessége miatt. Pakisztán jelenleg egy 6 milliárd dolláros, 39 hónapos IMF-program felénél tart, amely azonban megrekedt a hitelező fiskális stabilitást kifogásoló aggályai miatt. A következő részlet, amelyet Pakisztán a sikeres felülvizsgálat után kaphat, 900 millió dollár, emellett az IMF zöld utat adna más globális finanszírozási lehetőségek megnyitásához is.

Forrás: [Budget needs additional measures to meet goals: IMF](#)

A Quad, a BRICS és a küzdelem India elcsábításáért

Bill Emmott, Asia Times, 2022. június 13.

Annak ellenére, hogy a Négyes (Quad) – India, Japán, az USA és Ausztrália – találkozói mindig nagy nyilvánosságot kapnak, valójában eddig komolyabb eredményeket nem sikerült felmutatnia a szervezetnek. India viszont a BRICS-nek is tagja, amelynek tanácskozásaira kevesebb figyelem irányul, miközben a gyakorlati együttműködésben messzebbre jutott a Négyesnél. Az alapvető kérdés, amelyre a négy vezető jelenleg nem tud választ adni, hogy mi a Négyes hosszú távú stratégiai célja? Szinte biztos, hogy a négy kormány, ha kényszerítenék őket, négy, egymástól némileg eltérő meghatározással állna elő. Japán, az Egyesült Államok és Ausztrália Indiát tekinti kulcsfontosságú tagnak, mégpedig a Kínával szembeni fellépés nyilvánvaló okán. De miközben India valóban szükségesnek látja Kína ellensúlyozását, nyilvánvalóan azt is célszerűnek tartja, hogy a BRICS-keretein belül meglehetősen intenzíven konzultáljon Kínával. Az semmiképpen sem vezetne célra, ha Indiát a két oldal közötti választásra kényszerítenék. Ehelyett a Négyesnek a BRICS országcsoport utánpótlására kellene törekednie, hogy a négyoldalú találkozókat és projekteket egy sokkal rendszeresebb és többszintű csúcstalálkozó-sorozat keretében intézményesítse, megteremtve ezáltal a folyamatos konzultáció hagyományát.

Forrás: [Quad, BRICS and the battle to seduce India](#)

Délkelet-Ázsia

Lawrence Wong szerint Németország és Szingapúr barátságának alapja a közös világnézet

Goh Yan Han, The Straits Times, 2022. június 14.

Frank-Walter Steinmeier német elnök kétnapos hivatalos látogatásra érkezett Szingapúrba, ahol – Lee Hsien Loong miniszterelnök távollétében az őt helyettesítő Lawrence Wong miniszterelnök-helyettes fogadta őt. Utóbbi szerint annak ellenére, hogy Németország és Szingapúr több ezer kilométerre van egymástól, a kölcsönös tiszteleten és a nemzetközi jogon alapuló közös világnézet a két ország közötti barátság alapja. A német elnök Vivian Balakhrinan külügyminiszterrel is megbeszélést folytatott, többek között az ukrajnai háborúról, a globális biztonsági fenyegetésekről és a két ország kapcsolatairól. Steinmeier keddi programjában szerepelt egy látogatás a TUM Asia-nál is, a Münchener Műszaki Egyetem első külföldi campusánál, amelyet 2002-ben alapítottak Szingapúrban.

Forrás: [Germany and Singapore's common worldview forms basis of friendship: Lawrence Wong](#)

A Maxis az egyik legnagyobb 5G szövetséget hozta létre Malajziában

NST Business, New Straits Times, 2022. június 15.

A Maxis Bhd Malajzia egyik legnagyobb 5G szövetségét hozta létre a technológiai áttörés elősegítése és a „tárgyak internetéhez” köthető vállalati megoldások kialakítása érdekében. A különböző iparágak globális, helyi technológiai, valamint ipari partnereiből és innovátorokból álló szövetség 5G felhasználását elősegítő innovatív megoldásokat fog közösen kereskedelmi forgalomba hozni és megvalósítani az egyes iparágakban. A megállapodás lehetővé teszi a tagok számára, hogy együtt dolgozzanak ennek a szimbiotikus ökoszisztémának a fejlesztésén és kihasználásán. A szövetségnek jelenleg 16 tagja van, de a közösség várhatóan növekedni fog, mivel a Maxis 5G Alliance célja egy olyan nyílt együttműködés létrehozása e szervezetek között, amely az 5G és a mindenütt jelenlévő konvergencia hálózati összeköttetés révén segíthet az innováció elfogadásában és bevezetésében. A tagszervezetek három csoportba sorolhatók: technológiai és ipari partnerek; innovátorok és stratégiai ügyfélpartnerek.

Forrás: [Maxis forms one of largest 5G alliance](#)

Nagyot zuhant a thai értéktőzsde, miután a Fed keményen megemelte a kamatot

Nunatwun Polkuamdee, Bangkok Post, 2022. június 16.

Csütörtökön nagyot esett a thaiföldi részvénypiac, miután az Egyesült Államok Nasdaq határidős piaca több mint 2%-ot zuhant a Federal Reserve agresszív kamatemelésének következtében. A Fed csütörtökön 0,75 bázisponttal emelte a kamatlábakat, ami 1994 óta a legmagasabb érték, és további 1,75 bázispontos kamatemelésre is utalást tett, felszítva ezzel a recessziótól és a stagflációtól való félelmeket. A KKP Research szerint az inflációs nyomás hosszú távon valószínűleg fennmarad, és a Bank of Thailand emelni fogja a kamatlábakat az infláció megfékezése érdekében. A bróker cég előrejelzése szerint a thaiföldi infláció 2022-ben 6,6%, 2023-ban pedig 3,1% lesz. Májusban az infláció 7,1%-ra ugrott, ami 14 éve a legmagasabb szint, messze meghaladva a közgazdászok várakozásait.

Forrás: [SET plunges as Fed hikes rates hard](#)

Az amerikai kamatemelés a Fülöp-szigeteki gazdaságra is hatást gyakorol

Mayvelin U. Caraballo, The Manila Times, 2022. június 17.

Az amerikai központi bank szerepét ellátó Fed jelenlegi kamatemelése hátrányosan fogja érinteni a Fülöp-szigetek gazdaságát, figyelmeztettek az elemzők. Hosszú távon a világgazdaság növekedése lassulni fog, emellett a dollár szerepének megerősödésére is számítani kell. A Fülöp-szigeteki jegybankra is komoly feladat vár, hogy megakadályozza a peso értékvesztését, valamint hogy megőrizze a GDP növekedés jelenlegi ütemét. Szakértők szerint a peson lévő és növekvő nyomás végül magasabb inflációt eredményezhet, megjegyezve, hogy a fogyasztói árak valószínűleg érzékenyebbek lesznek az árfolyam-ingadozásokra, mivel a gazdaság egyre inkább függ az importált árucikkektől, mint például az olaj, a rizs és a sertéshús. Abban az esetben, ha a Bangko Sentral Pilipinas nem emeli agresszívebben a kamatokat, akkor az ország bruttó nemzetközi tartalékai is sérülékenyebbé válhatnak.

Forrás: [High US interest rates to impact PH economy](#)

Afrika csábító piac a vietnámi élelmiszerek számára

Viet Nam News, 2022. június 17.

Az afrikai piacok jelentős keresletet mutatnak a vietnámi áruk iránt, és a legtöbb nemzet nagyra értékeli, egyben bízik a Vietnámból származó élelmiszeripari termékek minőségében. Így a kormány szerint a vietnámi cégeknek továbbra is lehetőségük van arra, hogy növeljék az élelmiszeripari termékek exportját, különösen a nagy fogyasztói keresletnek örvendő termékek, például a feldolgozott kávé, a bors és a rizs esetében. Az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium statisztikái értelmében 2021-ben Vietnám 2,24 milliárd dollár értékben exportált árukat Afrikába, ami 20,4 százalékos növekedést jelent az előző évhez képest. Az országnak a blokkba irányuló exportja 2022 első öt hónapjában éves szinten szerény, 3 százalékos csökkenést mutatott, 1,15 milliárd dollárra. Vietnám fő exportterméke Afrikába a rizs, amely a teljes exportbevétel 20 százalékát adja a piacról származó bevételnek, amely a vietnámi kávé és a bors számára is ígéretes terep.

Forrás: [Africa a lucrative market for Vietnamese food](#)

Közel-Kelet

A diplomáciai vita ellenére Algéria minden kötelezettségét teljesíti Spanyolország gázellátásával kapcsolatban

العربية, Al Arabiya, 2022. június 11.

Az algériai külügyminisztérium egy közleményben tudatta, hogy Algéria teljesíti a Spanyolország gázellátásával kapcsolatos összes kötelezettségét, napokkal azután, hogy Algéria felfüggesztette a Madriddal folytatott kereskedelmet a Nyugat-Szahara státuszával kapcsolatos diplomáciai vita miatt. Algéria bejelentette a Spanyolországgal kötött 20 évre szóló baráti szerződés felfüggesztését és utasították az Algériai Bankszövetséget, hogy állítsák le a Spanyolországba irányuló és onnan érkező kifizetéseket, amelyek a kereskedelem minden területét érintik, kivéve a gázellátást. Algéria azt is közölte, hogy a spanyol vállalkozásoknak teljesíteniük kell minden szerződéses kötelezettségüket. A közlemény egyéb részleteket nem közölt. A vita kiváltó oka az volt, hogy Spanyolország márciusban kijelentette, hogy támogatja azt a marokkói tervet, amely autonómiát biztosít Nyugat-Szaharának. Algéria ugyanis azt a Polisario Frontot támogatja, amely a teljes függetlenségre törekszik a területen.

Forrás: [رغم خلاف دبلوماسي.. الجزائر: سنفي بجميع التزاماتنا بخصوص توريد الغاز لإسبانيا](#)

Tovább romlik a török líra

الشرق الاوسط, Asharq Al Awsat, 2022. június 12.

A török pénzügyminisztérium legutóbbi közleményében kijelentette, hogy az infláció elleni küzdelem továbbra is a legfontosabb prioritás a makrogazdasági politikájában, amivel egy időben más kormányzati intézményekkel együtt intézkedéseket jelentett be a magas ártól és a líra leértékelődésétől sújtott gazdaság támogatására. A török fizetőeszköz tavaly 44%-ot, idén 23%-ot veszített értékéből. Nouredin Nebati kincstári és pénzügyminiszter kedden azt mondta, hogy a kormány nem fontolgatja a kamatcsökkentést vagy a kamatemelést rövid távon és arra számít, hogy az idei év végére 48-49% között alakul az infláció Törökországban, ami tavaly májusban 1998 óta a legmagasabb szintre ugrott. Az orosz-ukrán háború elmélyítette Törökország gazdasági kihívásait a nyersanyagárak meredek emelkedése miatt, amit az élelmiszerek és az energiaárak növekedése követett.

Forrás: [الليرة التركية تواصل الانحدار مع غياب الاتجاه لمعالجة التضخم](#)

Izrael továbbra is fejleszti az arab szektort

The Jerusalem Post, 2022. június 11.

Az izraeli kormány 2 milliárd sékelt különített el az arab települések közúti és közlekedési infrastruktúrájának fejlesztésére. Az izraeli kormány kedden jóváhagyta, hogy a 30 milliárd sékel értékű ötéves tervéből 2 milliárd sékelt különítsenek el az arab szektor számára az arab települések közúti és közlekedési infrastruktúrájára. Az arab falvak és városok körüli közúti infrastruktúrával kapcsolatos kérdéseket sürgető problémaként kezelte a Kneszet Arab Társadalmi Ügyekkel foglalkozó Különbizottsága, amelynek Manszúr Abbász az elnöke. Meirav Cohen, a társadalmi esélyegyenlőségi miniszter bemutatta a bizottságnak a terv végrehajtása terén elért előrehaladást. Az arab fejlesztési terv számos más vonatkozását ugyanis már végrehajtották, mióta a csomagot 2021 októberében jóváhagyták a Kneszetben. 200 millió sékelt biztosítottak az arab települések és önkormányzatok számára. Az arab városokban zajló lakásprojektekre 500 millió sékelt, valamint további 47 milliót különítettek el az arab periféria különböző gazdasági projektjeire.

Forrás: [Israel continues working on Arab sector plan worth NIS 30 billion](#)

Törökország azon dolgozik, hogy ismét tárgyalóasztal mellé ültesse a harcoló feleket

وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2022. június 11.

Mevlüt Çavuşoğlu török külügyminiszter kijelentette, hogy országa azon dolgozik, hogy újjáélessze az orosz-ukrán háború megállítására irányuló diplomáciai erőfeszítéseket. Ez a cseh kollégájával, Jan Lipavsky-val tartott közös sajtótájékoztatón hangzott el a prágai találkozójuk után. Çavuşoğlu jelezte, hogy kollégájával megvitatták a bilaterális kapcsolatokat és a regionális kérdéseket, valamint az orosz-ukrán háború hatásait és az Észak-atlanti Szerződés Szervezetén (NATO) belüli fejleményeket. A török külügyminiszter elmondta, hogy Törökország támogatja Ukrajna szuverenitását, függetlenségét és területi integritását és köszönetet mondott Csehországnak az ukrán menekültek befogadásáért. Hozzátette: „A háború nagy pusztítást okozott, ezért a lehető leghamarabb meg kell állítanunk. Mi Törökországban ismét fokoztuk erőfeszítéseinket ebben a kérdésben, és megpróbáljuk újraéleszteni a diplomáciai törekvéseinket.”

Forrás: [تشاوش أوغلو: نعمل على إحياء جهود وقف الحرب في أوكرانيا](#)

Áprilisban 11,3%-os volt a munkanélküliségi ráta Törökországban

Hürriyet Daily News, 2022. június 12.

A törökországi munkanélküliségi ráta enyhén 0,1%-kal nőtt márciushoz képest és áprilisban 11,3%-ot ért el – közölte a Török Statisztikai Intézet (TÜİK) június 10-én. A munkanélküliek száma 65 ezerrel, 3,85 millióra nőtt – derült ki a TÜİK adataiból. A munkanélküliségi ráta a férfiaknál 9,7%, a nőknél 14,5% volt áprilisban. A munkaerő-piaci részvételi ráta a márciusi 52,4%-ról 53,1%-ra javult, az ország munkaerő-állománya 34,2 millióra emelkedett. A 15 és 24 év közötti fiatalok munkanélküliségi rátája 20,8%-ról 20%-ra csökkent. A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) a gazdasági kilátásokról szóló jelentésében azt jósolta, hogy 2022-ben és 2023-ban 11,8%-os lesz a török munkanélküliségi ráta. A szervezet a korábbi 3,3%-ról 3,7%-ra javította a török gazdaság 2022-re vonatkozó gazdasági növekedési előrejelzését, míg a jövő évi becslését 3,9%-ról 3,0%-ra csökkentette.

Forrás: [Unemployment rate at 11.3 percent in April](#)

Az Egyesült Arab Emírségek és Üzbegisztán három évre meghosszabbítja a kormányzati partnerséget

الخليج, Al Khaleej, 2022. június 12.

Az Egyesült Arab Emírségek és az Üzbég Köztársaság kormánya szándéknyilatkozatot írt alá, amely magában foglalja a felek közötti partnerség három évre történő meghosszabbítását. Az Egyesült Arab Emírségek kormánya által elindított kormányzati tudáscsere-program keretein belül tíz létfontosságú területtel bővítik az együttműködést a kormányzati munka korszerűsítése és a kormányzati tapasztalatok hasznosítása érdekében. Az egyetértési nyilatkozatot Mohammed al-Gergáwí és Sardar Omar Zakouf miniszterelnök-helyettes, befektetési és külkereskedelmi miniszter írta alá, annak érdekében, hogy meghosszabbítsák a 2019 áprilisában elindított kormányzati modernizációs stratégiai partnerségi megállapodást, amely a két állam közötti megkülönböztetett kapcsolatokat tükrözi.

Forrás: [الإمارات وأوزبكستان تمددان الشراكة الحكومية ثلاث سنوات](#)

Erdoğan elnök ígéretet tett a Törökország keleti tartományaiban történő beruházások folytatására

Hürriyet Daily News, 2022. június 12.

A török kormány folytatja beruházásait az ország keleti tartományaiban a jólét és a igazságos fejlődés érdekében – mondta Recep Tayyip Erdoğan államfő, hangsúlyozva, hogy senkivel szemben sem tesznek hátrányos megkülönböztetést az etnikai hovatartozása miatt. „Számomra nincs különbség a kurd testvéreim és a török testvéreim között. Mert szeretjük mindazokat, akiket a teremtő hozott létre. Nem tudunk megkülönböztetni. Nem tettük meg tegnap, nem tesszük meg ma, és holnap sem fogjuk megtenni” – mondta Erdoğan a keleti Van tartományban tartott beszéde során. „Folyamatban vannak különböző projektek és építkezések, hogy jobbá és könnyebbé tegyék Van lakosságának életét” – jelentette ki Erdoğan elnök.

Forrás: [President Erdoğan vows continued investment in Turkey's eastern provinces](#)

Irak: Az öntözőrendszerek a vízkvóta 80%-át elpazarolják

صوت العراق, Sotaliraq, 2022. június 14.

Egy környezetvédelmi aktivista felfedte, hogy az Irak által használt régi öntözőrendszerek annak a víznek pazarolják el a 80%-át, amelyből már eleve hiány van. Dzsászim al-Aszadí jelezte, hogy Irak évente több száz millió köbméter vizet veszít a párolgás miatt, és erre mindeddig nem született semmilyen megoldás. Al-Aszadí megjegyezte, hogy az elpárolgott víz nagy része a Tharhar-tóból származik, amelyet eredetileg az árvizek tárolására terveztek. Az aktivista azt mondta: „Irak szenved a régi öntözőrendszerektől, amelyeket már régóta használ, és amelyek nagyon alacsony, mindössze 32%-os hatékonysággal működnek, ami a víz nagy százalékának az elpazarlását okozza. Irakban egyre súlyosabb gondokat okoz az éghajlatváltozás, ami többek között szárazságot és vízhiányt eredményez.

Forrás: [بالمئة من الحصص المائتة 80 خير: أنظمة الري تهدر](#)

Az OPEC előrejelzése szerint a 2022-es olajkereslet meghaladja a világjárvány előtti szintet

Al Arabiya English, 2022. június 15.

Az OPEC ragaszkodott ahhoz az előrejelzéséhez, hogy a világ olajkereslete 2022-ben meghaladja a világjárvány előtti szintet, bár a termelői csoport szerint az orosz invázió Ukrajnában és a koronavírus-járvány körüli fejlemények jelentős kockázatot jelentenek. Az orosz-ukrán háború kirobbanását követően a hordónkénti ár márciusban rövid időre meghaladta a 139 dollárt, ami 2008 óta a legmagasabb ár volt, tovább rontva az inflációs nyomást. A Covid-19 miatti korlátozások Kínában visszafogták az olajkeresletet. „Valószínűleg továbbra is fennáll az inflációs nyomás, és továbbra is nagyon bizonytalan, hogy a geopolitikai problémák mikor fognak megoldódni. Ennek ellenére az év második felében az olajkereslet egészséges szintje várható” - áll az OPEC jelentésében. A jelentés arra számít, hogy a világ fogyasztása a harmadik negyedévben meghaladja a 100 millió hordós napi határt – összhangban a korábbi előrejelzésekkel –, és a 2022-es átlag eléri a 100,29 millió hordó/napot, ami éppen meghaladja a 2019-es pandémia előtti rátát.

Forrás: [OPEC keeps forecast for 2022 oil demand to exceed pre-pandemic levels, sees risks](#)

Oroszország és a posztszovjet térség

Tádzsikisztán és Kína újabb együttműködésről állapodott meg Central Asia News, 2022. június 10.

A harmadik alkalommal megrendezett Kína+Közép-Ázsia külügyminiszteri találkozáson Azim Ibromhim tádzsik közlekedési miniszter és Wang Yi kínai külügyminiszter megállapodtak az országaik közötti kétoldalú kereskedelmi kapcsolatok bővítéséről és az energiaszektorban folytatott együttműködés javításáról. A most aláírt megállapodással kapcsolatban Wang Yi kiemelte, hogy Peking pedig kész erőfeszítéseket tenni a Dušanbéval folytatott kétoldalú együttműködések fokozására. A kínai külügyminiszter elmondása szerint a Tádzsikisztánnal folytatott kétoldalú kínai kereskedelem volumene 2022 első negyedévében megduplázódott, ami további kiváló lehetőségeket teremt az együttműködésekre. Yi szerint Kína az energiaszektor bővítése és az ipar modernizálása területén is kész támogatni Tádzsikisztánt fejlesztési céljainak a megvalósításában.

Forrás: [Таджикистан и Китай расширяет товарооборот и партнёрство в энергетике](#)

Üzbegisztán és Japán folytatja a megkezdett munkát SNG Today, 2022. június 10.

Shavkat Mirziyoyev, Üzbegisztán elnöke telefonon folytatott tárgyalást Fumio Kishida japán miniszterelnökkel. A beszélgetés témája a két ország közötti kölcsönösen előnyös kereskedelmi és gazdasági együttműködések kérdése volt. A tárgyalás során a japán kormányfő köszönetét fejezte ki Mirziyoyev elnöknek, amiért támogatta Japánt az ország ENSZ Biztonsági Tanácsának tagságával és a Koreai-félsziget demilitarizálásával kapcsolatos ügyekben. Az üzbég elnök pedig háláját fejezte ki Kishida miniszternek, amiért támogatja a folyamatban lévő üzbég társadalmi-gazdasági és politikai reformokat. A telefonbeszélgetés során szó esett még a két ország közötti partnerségek kiépítésének jövőjével kapcsolatos lehetőségekről, amelyek az energiaszektor, az ipar és a tudományos együttműködések területét érintik.

Forrás: [Узбекистан и Япония продолжают курс на взаимовыгодное сотрудничество](#)

Gazdasági növekedés a FÁK országokban

SNG Today, 2022. június 11.

Bakhit Szultanov, kazah miniszterelnök helyettes elnöklése alatt Asztanában rendezték meg a FÁK (Független Államok Közössége) Gazdasági Tanácsának ülését. A tanácskozáson Szultanov kijelentette, hogy 2021-ben a FÁK tagországok GDP-je átlagosan 4,7%-kal növekedett. A Tanács ezzel kapcsolatos elemzése szerint a jövőben a közösség országainak a makrogazdasági stabilitás biztosítására, a külkereskedelmi kapcsolatok fejlesztésére, az államháztartás és a pénzügyi piacok stabilitásának megőrzésére kell koncentrálni. A kiadott elemzés rámutatott, hogy a FÁK országainak a nemzetgazdaságok fenntartható fejlődését szolgáló további közös és egyéni célokra van szüksége.

Forrás: [Общий объем ВВП стран СНГ в прошлом году вырос на 4,7%](#)

Világbank: Üzbegisztán gazdasága 4,3%-kal fog növekedni 2022-ben

UzDaily, 2022. június 11

Üzbegisztán GDP-je 2022-ben 4,3%-kal fog bővülni - áll a Világbank World Economic Outlook júniusi jelentésében. Korábban, 2022 áprilisában a banki szakértők azt jósolták, hogy Üzbegisztán gazdasági növekedése 2022-ben 3,6%-ra lassul majd, ám ennek az ellenkezője következett be. Üzbegisztánnal kapcsolatban a Világbank jelentése azt megjegyzi, hogy az ország GDP-növekedése 2023-ban akár 5,3% körüli is lehet, ami a januári 5,8%-os előrejelzéséhez képest fél százalékponttal alacsonyabb.

Forrás: [ВБ: Экономика Узбекистана в 2022 г. вырастет на 4,3%](#)

Üzbegisztán a kölcsönös partnerség elmélyítéséről tárgyal az Egyesült Arab Emírátsokkal

Central Asia News, 2022. június 13.

Shavkat Mirziyoyev üzbég elnök munkalátogatáson fogadta a Muhammad bin Abdullah al-Gergawi-nak, az Egyesült Arab Emírátsok kormányügyi miniszterének a vezetésével érkezett küldöttséget. A találkozó témája a két ország közötti kulcsfontosságú területeken történő együttműködések jövőjével kapcsolatos kérdések voltak. A tárgyalás során Mirziyoyev elnök és al-Gergawi is kiemelte a két ország közötti kedvező gazdasági viszonyokat, kiemelve, hogy a két ország között a kereskedelmi és gazdasági szférában a partnerség magas szintű növekedést mutat, melynek köszönhetően 2022 első felében az Üzbegisztán és az Arab Emírátsok közötti kereskedelem megduplázódott. A találkozó végén al-Gergawi még kiemelte, hogy Üzbegisztánban jelenleg 17 közös projektet hajtanak végre, amelyek összértéke mintegy 3 milliárd dollár.

Forrás: [Глава Узбекистана обсудил с членами делегации ОАЭ вопросы углубления партнерства](#)

Kazahsztán gazdasága növekedést mutatott

Serik Sabekov, Kazinform, 2022. június 14.

Idén január-májusban Kazahsztán gazdaságának növekedési üteme 4,6% volt, jelentette ki Alibek Kuantirov, a Kazah Köztársaság nemzetgazdasági minisztere. Elmondása szerint a kereskedelem, az építőipar, a szállítás és raktározás, az info-kommunikációs szektor, a feldolgozóipar, a bányászat, a vízellátás és a mezőgazdaság is pozitív növekedést mutatott. Kuantirov kemelte, hogy a magánszektor is 4,8%-os növekedést produkált, a szolgáltatási szektorban pedig az üzleti aktivitás pedig 3,9%-ra nőtt. A miniszter hozzátette, hogy a tárgyi-eszköz beruházások növekedési üteme is elérte a 2,5%-ot. Regionális viszonylatban a legjobb növekedési mutatók Simkent és Almati városokban és Akmola régióban voltak megfigyelhetőek.

Forrás: [Рост экономики Казахстана составил 4,6% в январе-мае текущего года](#)

A TRACECA kereskedelmi forgalma folyamatosan növekszik

Day.Az, 2022. június 14.

A Közép-Ázsiából a Kaszpi-tengeren és Azerbajdzsánon keresztül Európába szállított rakományok mennyisége folyamatosan növekszik, ami növeli e régió lehetőségeit, jelentette ki Asszet Asavbajev, az Európa-Kaukázus-Ázsia Nemzetközi Közlekedési Folyosó (TRACECA) főtitkára. Asavbajev ezt az iráni gazdaságpolitikai külügyminiszter helyettessel, Mehdi Safarivel folytatott teheráni megbeszélését követően mondta. A főtitkár a találkozó során megjegyezte, hogy a Közép-Ázsiából a Kaszpi-tengeren és Azerbajdzsánon keresztül Európába szállított áruk mennyiségének növekedése az Iránon áthaladó kereskedelmi útvonalak nélkülözhetetlenségéhez vezetett, ami pedig jelentős hatással lesz az átalakuló Kelet-Nyugat irányú kereskedelemre.

Forrás: [Объем грузов, перевозимых в Европу через Азербайджан, увеличивает возможности региона – TRACECA](#)

Jelentős növekedést produkált Irán Türkmenisztánnal folytatott kereskedelme

Business Turkmenistan, 2022. június 14.

Irán Türkmenisztánnal folytatott nem olajkereskedelmi forgalma tavaly meghaladta a 299,72 millió dollárt, ami 79%-os növekedés az előző évhez képest. Az iráni vámhivatal adatai szerint a nem olajtermékek teljes mennyisége tavaly 1 millió 14 ezer tonnát tett ki. Az Iránból Türkmenisztánba exportált fő árucikkek 2021-ben a higiéniai és kozmetikai termékek voltak.

Forrás: [Ненефтяная торговля Ирана с Туркменистаном выросла на 79%](#)

Új utakon az üzbég-vietnámi együttműködés

UzDaily, 2022. június 14.

Badriddin Abidov Üzbegisztán befektetési és külkereskedelmi miniszterhelyettese és Dang Min Hoi, Vietnám üzbegisztáni nagykövete sikeres tárgyalást folytatott egymással. A megbeszélésen részletesen megvitatták a kétoldalú üzbég-vietnámi kereskedelmi, gazdasági és befektetési együttműködések bővítésének kérdéseit. A tárgyalás során különös figyelmet fordítottak a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok bővítésére. A megbeszélés végén megállapodás született a két ország közötti gazdasági együttműködés üzleti szférában történő bővítéséről.

Forrás: [Обсуждены вопросы развития сотрудничества с Вьетнамом](#)

Jelentősen nőtt a kazah külkereskedelmi forgalom

Serik Sabekov, Kaiznform, 2022. június 14.

Idén január-áprilisban Kazahsztán külkereskedelmi forgalom 40,8%-kal nőtt, ami összesen 39,7 milliárd dollárt tett ki. Ezt Alibek Kuantirov, a Kazah Köztársaság nemzetgazdasági minisztere jelentette be. Kuantirov kiemelte, hogy a feldolgozott adatok alapján az ország kereskedelmi mérleg pozitív. A miniszter azt is hozzátette, hogy kazah feldolgozóipar jelenleg kimagasló növekedési ütemet tart fenn (5,3%). Szavai szerint a legnagyobb gazdasági növekedés Almati városában, valamint Kosztanaj, Atyrau és kelet-kazahsztáni régiókban figyelhető meg.

Forrás: [Внешнеторговый товарооборот вырос на 40,8 % в РК](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Moldicz Csaba
Klemensits Péter
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@uni-neumann.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2022.

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720